

**TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞININ MERKEZ VE TAŞRA
KURULUŞLARINA DÖNER SERMAYE VERİLMESİ
HAKKINDA KANUN⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾**

Kanun Numarası : 969
Kabul Tarihi : 21/12/1967
Yayımlandığı R. Gazete : Tarih : 30/12/1967 Sayı : 12790
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 7 Sayfa : 398

Sermaye tahsisi:

Madde 1 – (Değişik : 28/12/2005 - 5441/2 md.)

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Döner sermaye işletmelerine kendi kaynaklarından karşılanmak üzere, yüz milyon Yeni Türk Lirası tahsis edilmiştir. Bu miktarı dört katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Sermaye kaynakları:

Madde 2 – Döner sermaye aşağıdaki kaynaklardan elde edilir.

- a) 549 ve 2654 sayılı Kanunlarla 4486 sayılı Kanunun 18 inci maddesine bağlı işletmelerin döner sermaye varlıkları,
- b) Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bütçesine konulacak ödeneklerle Hazinece yapılacak aynı yardımlar,
- c) Döner sermaye faaliyetlerinden elde edilecek karlar.
- ç) Diğer bağış ve yardımlar,

Sermayenin toplamı 1 inci maddede belirtilen miktara baliğ olduktan sonra fazlası Hazineye yatırılır.

Bağış ve yardımlar sermaye haddine tabi değildir.

Döner sermayenin faaliyet alanları

Madde 3 – (Değişik: 28/12/2005 - 5441/3 md.)

İşletmeler, 441 sayılı Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen; bitkisel üretim, hayvansal üretim, su ürünleri, gıda, yem, kooperatifçilik, el sanatları ve hayvan hastalıklarıyla ilgili olarak üretim, ıslah, araştırma, yetiştirme, koruma, muayene, analiz, kontrol, deneme, öğretim, eğitim, yayım, yayın ve karantina ile ilgili döner sermaye faaliyetlerini yürütürler. Bu faaliyetlerin yürütülmesi için gerekli olan her türlü ahır, ağıl, kümes, sera, imalathane, depo, ambar, hangar, işçi evi, atölye, tesis ve bina yapılması ve yaptırılması ile gerekli hallerde taşıt edinme faaliyetlerinde bulunurlar.

(1) Bu Kanunun adı " Tarım ve Köyişleri Bakanlığının 867 ve 170 Sayılı Kanunlara Tabi İşletmeler Dışında Kalan Taşra Kuruluşlarına Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanun" iken, 28/12/2005 tarihli ve 5441 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(1) Bu Kanunda geçen "Tarım Bakanlığı" ifadeleri, 8/3/2000 tarihli ve 4549 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle "Tarım ve Köyişleri Bakanlığı" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(3) 3/6/2011 tarihli ve 639 sayılı KHK'nin 32 nci maddesiyle, bu Kanunda geçen "İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı" ibaresi "Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı" olarak değiştirilmiş ve "Döner Sermaye İşletmeleri Şube Müdürlüğü" ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

İşletmeler, bu faaliyetlerin ifasında, gereken hallerde, gerçek ve tüzel kişilerle işbirliği yapar.

(Ek fıkra: 3/6/2011-KHK-639/32 md.) Döner sermaye işletmeleri, münhasıran Bakanlığın kaliteli ve verimli hizmet sunumunun sağlanması, genel bütçe imkânlarıyla karşılayamadığı ihtiyaçların giderilmesi, eğitim, araştırma ve geliştirme ile kontrol faaliyetlerinin desteklenmesi ve Bakanlıkça yapılacak diğer giderlere iştirak etmek amacıyla aylık gayrisafi hâsıllardan aylık tahsil edilen tutarın yüzde beşini geçmemek üzere Bakanlıkça belirlenecek oranı Bakanlık Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı Döner Sermaye Muhasebe Birimi Hesabına aktarırlar. Bu hesapta toplanacak tutarların harcanmasına ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlıkça belirlenir.

Döner sermaye işletmelerinden elde edilen kârın en fazla % 80'i, Bakanlık kadro ve pozisyonlarında bulunan personelden kârın elde edilmesinde emeği geçen 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ve bu Kanunun 4/B maddesine tâbi personele katkıları oranında, asgari ücretin yıllık brüt tutarının iki katını aşmamak üzere, üretimi teşvik primi olarak ödenebilir. Üretimi teşvik priminin miktarı ile ödenmesine ilişkin esas ve usuller; görev yapılan birimin iş hacmi, görev mahalli, görevin önem ve güçlüğü, personelin hizmet sınıfı, kadro unvanı ve çalışma süresi gibi kriterler dikkate alınarak, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine, Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Üretimi teşvik primi dağıtımını işletme bünyesi ile sınırlıdır. İşletmenin zararı, izleyen yılların kârlarından mahsup edilir. ⁽¹⁾

Sermaye aktarmaları

Madde 4 – 3 üncü maddede yazılı konular içindeki görevlerin yapılması için, döner sermayelerin tahsisi, birleştirilmesi kaldırılması ve kaldırılan döner sermayeye ilişkin varlıkların diğer sermayelere devri ve sermayeler arasında aktarma yapılması hususlarında, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı yetkilidir.

Yapılacak bu değişiklikler hakkında, Maliye Bakanlığına bilgi verilir.

Sermayenin harcama yerleri

Madde 5 – 3 üncü maddede sayılan iş ve faaliyetlerin yürütülebilmesi için lüzum görülen:

- Ahır, depo, kümes, ambar, hangar, işçi evi, sıcak yastık, sera, atelye ve imalathane gibi bina ve tesislerin yapım ve onarımı,
  - Canlı, cansız demirbaş, üretim ve tüketim madde ve malzeme bedelleri ile döner sermaye çalışmalarının gerektirdiği diğer alım ve giderleri,
  - Döner sermaye işlerinde çalıştırılacak personel ve işçilerin ücretleri ve gündelikleri ile bunların her türlü özlük hakları,
- Konularındaki harcamalar döner sermayeden karşılanır.

Kuruluş ⁽²⁾

Madde 6 – (Değişik : 8/3/2000 - 4549/4 md.)

Merkezde, döner sermaye işletmelerinin bütçelerini, hesaplarını, bilançolarını incelemek, düzenlemek, makam onayına sunmak ve döner sermaye ile ilgili diğer işleri yapmakla görevli saymanlık teşkilatını muhtevi, Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığına bağlı (...) ⁽²⁾; taşrada ise sermaye tahsis edilen kuruluşlarda Bakan onayı ile döner sermaye işletmeleri kurulur.

(1) 11/10/2011 tarihli ve 666 sayılı KHK'nin 5 inci maddesiyle, bu fıkroda yer alan "%80'i," ibaresinden sonra gelmek üzere "Bakanlık kadro ve pozisyonlarında çalışan personelden" ibaresi eklenmiş olup, daha sonra bu ibare 12/7/2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanunun 73 üncü maddesiyle "Bakanlık kadro ve pozisyonlarında bulunan personelden" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 3/6/2011 tarihli ve 639 sayılı KHK'nin 32 nci maddesiyle, bu maddede yer alan "İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı" ibaresi "Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı" olarak değiştirilmiş ve "Döner Sermaye İşletmeleri Şube Müdürlüğü" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

Kasa tazminatı

Madde 7 – Bu Kanunla kurulan döner sermaye işletmelerindeki sorumlu saymanlara kadro unvanlarına bakılmaksızın aylık tutarlarının % 15 - 25 ine kadar aylık kasa tazminatı verilebilir.

Fazla çalışma ücreti

Madde 8 – Döner sermaye işletmelerinin icaplarından olan günlük çalışma saatleri dışında çalıştırılan personeline Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca tayin ve tespit edilecek miktarda her ay fazla çalışma ücreti verilir.

Ancak ödenen fazla çalışma ücreti o personelin bir aylık maaşının 1/3 ünü geçemez.

İstisnalar

Madde 9 – Döner sermaye işletmeleri, 1050 sayılı Muhasebe Umumiye ve 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunları hükümlerine tabi değildir.

Ancak, döner sermaye saymanları, mali yılın bitiminde İdare hesaplarını Sayıştay'a bilanço ve eklerinin birer örneğini de Tarım ve Köyişleri ve Maliye Bakanlıklarına göndermekle görevlidirler.

Merkez müdürlüklerince birer genel bilanço düzenlenir ve bilançolar ilgili genel müdürlükler tarafından birleştirilerek mali yılın bitiminden itibaren 4 aylık bir süre içerisinde Sayıştay Başkanlığına ve Maliye Bakanlığına gönderilir.

Sorumluluk

Madde 10 – Mali işlerden, işletme müdürü ve sayman birlikte sorumludur.

Yedirme ve barındırma

Madde 11 – Döner sermaye işletmelerinde çalışan personel ve işçilerden görevi icabı yemek zamanlarını ve geceyi işletmede geçirmek zorunda kalanların, yedirme ve barındırmalarına ait harcamalar döner sermayeden sağlanır.

Çeşitli hükümler

Madde 12 – Döner Sermayeye ait mallar, Devlet malı hükmündedir.

Madde 13 – Döner sermaye işletmeleriyle ilgili mali ve idari işlemlerin yürütülmesi ve muhasebe usullerine ait esaslar, Maliye ve Tarım ve Köyişleri Bakanlıklarınca birlikte hazırlanır.

Madde 14 – 549,2654 sayılı Kanunlarla 4486 sayılı Kanunun 18 inci maddesi ve 6968 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin son fıkrası kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1 – (Mülga: 28/12/2005-5441/5 md.)

Geçici Madde 2 – Yeni yönetmelik çıkıncaya kadar eski yönetmelikteki hükümler uygulanır.

Geçici Madde 3 – (Ek: 28/12/2005-5441/4 md.)

29/5/1926 tarihli ve 867 sayılı Ziraat Vekaletine Merbut Bazı Mektep ve Müesseselerin Sureti İdaresi Hakkında Kanuna göre kurulan döner sermaye işletmeleri, 969 sayılı Kanun hükümlerine göre faaliyetlerine devam eder. 867 sayılı Kanuna göre kurulan döner sermaye işletmelerinden, 969 sayılı Kanuna göre faaliyetlerine devam edemeyecek olanlara ait her türlü taşınır ve taşınmaz, araç, gereç, malzeme, demirbaş ve taşıtlar ile burada çalışan personel başkaca bir işleme gerek kalmaksızın 969 sayılı Kanuna göre faaliyetlerine devam eden işletmelere devredilmiş sayılır.

Madde 15 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 16 – Bu Kanunun hükümlerini Maliye ve Tarım ve Köyişleri Bakanlıkları yürütür.

**21/12/1967 TARİHLİ VE 969 SAYILI ANA KANUNA
İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER**

1) 28/12/2005 tarih ve 5441 sayılı Kanunun Geçici Maddesi:

Geçici Madde 1 — 2005 yılına ilişkin kârlardan 2006 yılında dağıtılacak üretimi teşvik primi ödemelerinde, 29/5/1926 tarihli ve 867 sayılı Kanun kapsamındaki döner sermaye işletmelerindeki personel ile 21/12/1967 tarihli ve 969 sayılı Kanun kapsamındaki döner sermaye işletmelerindeki personel hakkında, 969 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin son fıkrasının, bu Kanunla değiştirilmeden önceki hükmüne istinaden çıkarılmış olan yönetmelik hükümleri uygulanır.

**969 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN
MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL EDİLEN HÜKÜMLERİN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ
GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/KHK'nin/ İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	969 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
4549	–	12/3/2000
5441	Kanun Başlığı, Madde 1 ve 3, Geçici Madde 3, İşlenemeyen Hüküm	3/1/2006
KHK/639	İbare değişiklikleri ve Madde 3	12/6/2011 tarihinde yapılan milletvekili seçiminden sonra kurulan ilk Bakanlar Kurulu üyelerinin atandığı tarihte
KHK/666	3	1/1/2012
6495	3	2/8/2013